

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 8. juuni 2022
(OR. fr)

9874/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0213(CNS)

FISC 127
ECOFIN 577
ENER 273
ENV 567
CLIMA 262

A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Nõukogu
Teema:	Ettepanek: nõukogu direktiiv, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise liidu raamistik (uuesti sõnastatud) – Eduaruanne

Käesoleva märkuse lisas toodud eduaruandes esitatakse eesistujariigi ülevaade olukorrast ja eespool nimetatud ettepaneku läbivaatamisel 2022. aasta esimesel poolel tehtud edusammudest.

Pärast 8. juunil toimunud alaliste esindajate komitee koosolekut, palutakse majandus- ja rahandusküsimuste nõukogul käesoleva märkuse lisas esitatud eesistujariigi eduaruanne oma eelseisval istungil päevakorra A-punktina teadmiseks võtta.

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon esitas 14. juulil 2021 ettepaneku nõukogu direktiivi kohta, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise liidu raamistik (uuesti sõnastatud)¹ (edaspidi „energia maksustamise direktiivi ettepanek“).
2. Energia maksustamise direktiivi ettepanek kuulub paketti „Eesmärk 55“², millega soovitakse viia ellu ambitsioonikad ELi eesmärgid vähendada 2030. aastaks heitkoguseid vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega ning saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus. Pakett koosneb omavahel seotud ettepanekutest, millega püütakse saavutada ühist eesmärki, milleks on tagada õiglane, konkurentsivõimeline ja ökoloogiline üleminek 2030. aastaks ja pärast seda. Pakett hõlmab mitut poliitikavaldkonda ja majandussektorit: kliima, energia ja kütused, transport, hooned, maakasutus ja metsandus.
3. Energia maksustamise direktiivi ettepaneku eesmärgid on järgmised:
 - a) luua kohandatud raamistik, mis aitab saavutada ELi 2030. aasta eesmärgid ja 2050. aastaks Euroopa roheline kokkuleppe raames kliimaneutraalsuse. See hõlmaks energiatoodete ja elektrienergia maksustamise kooskõlla viimist ELi energia-, keskkonna- ja kliimapoliitikaga, aidates seega kaasa ELi jõupingutustele heitkoguste vähendamiseks;
 - b) luua raamistik, mis säilitab ELi siseturu ja täiustab seda, ajakohastades maksustatavate energiatoodete kohaldamisala ja maksustruktuuri ning ratsionaliseerides maksuvabastuste ja -vähenduste kasutamist liikmesriikide poolt; ning
 - c) säilitada suutlikkus teenida tulu liikmesriikide eelarvetesse.

¹ 10872/21.

² 10849/21.

4. Komisjoni arvates saavutatakse need eesmärgid, minnes mahupõhiselt maksustamiselt üle energiasisaldusel põhinevale maksustamisele, kehtestades maksumäärade liigituse vastavalt nende keskkonnatoimele ja piirates stiimuleid fossiilkütuste kasutamiseks. Selle liigituse kohaselt maksustatakse traditsioonilisi fossiilkütuseid, nagu gaasiõli ja bensiin, kõrgeima maksumääraga ja elektrit madalaima maksumääraga.
5. Komisjon avaldas 11. septembril 2019 energia maksustamise direktiivi hindamise aruande,³ milles rõhutas, et kehtivad normid ei aita kaasa uue õigusraamistiku ja ELi strateegiliste eesmärkide saavutamisele kliima- ja energiavaldkonnas. Nõukogu (ECOFIN) kiitis 5. detsembril 2019 heaks järeldused ELi energia maksustamise raamistiku kohta,⁴ milles rõhutatakse, et energia maksustamise ühtlustamine energia maksustamise direktiivi kaudu mängib siseturu nõuetekohase toimimise tagamisel olulist rolli. Samuti toetas nõukogu energia maksustamise õigusraamistiku ajakohastamist, mis annaks panuse ELi laiemate majandus- ja keskkonnapoliitika eesmärkide saavutamisse. Järeldustes kutsuti komisjoni üles tagama, et ettepanekuid hinnatakse täiel määral seoses nende majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnaalaste kuludega ning saadava kasuga. Energia maksustamise direktiivi ettepaneku ettevalmistamisel korraldas komisjon avaliku konsultatsiooni.⁵

³ 12153/19.

⁴ 14608/19.

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12227-Revision-of-the-Energy-Tax-Directive-/public-consultation_et

II. ÜLEVAADE OLUKORRAST

6. Maksuküsimuste kõrgetasemelise töörühma 20.–21. juuli 2021. aasta mitteametlikul koosolekul, mis oli pühendatud maksustamise valdkonna tulevastele väljakutsetele, võisid delegatsioonid töösessioonil „Rohelise kokkuleppe maksuaspektid“ juba väljendada oma esialgseid seisukohti maksustamise rolli kohta rohepöördes. 22. juulil 2021 esitas komisjon energia maksustamise direktiivi ettepaneku alaliste esindajate komiteele (COREPER II).
7. Maksuküsimuste töörühmas (kaudne maksustamine — aktsiisid / energia maksustamine) alustati tehnilisi arutelusid 9. septembril 2021. Sellel koosolekul tutvustas komisjon nii ettepanekut kui ka mõjuhinnangut.
8. Kõrgetasemelise töörühma 23. septembri 2021. aasta koosolekul andis eesistujariik Sloveenia delegatsioonidele ülevaate olukorrast ja kavandatavast tööst ning teatas oma kavatsusest teha oma eesistumisperioodil selle ettepaneku osas võimalikult palju edusamme.
9. Ettepaneku tehniline läbivaatamine maksuküsimuste töörühmas (kaudne maksustamine – aktsiisid / energia maksustamine) jätkus 6. oktoobril, 20. oktoobril, 15. novembril ja 24. novembril 2021 analüüsiga artiklite kaupa. Kõikide artiklite analüüsi esimene voor lõpetati 24. novembril 2021.
10. Esitati üsna palju küsimusi ettepaneku mitmesuguste aspektide kohta, nagu üleminek mahupõhiselt maksustamiselt energiasisaldusel põhinevale maksustamisele, maksumäärade liigitamine vastavalt keskkonnatoimele, uute toodete maksustamine, miinimummäärade indekseerimine, lennundus- ja merendussektori käsitlemine ning seosed paketi „Eesmärk 55“ muude ettepanekutega.

11. Kõrgetasemelise töörühma 25. novembri 2021. aasta koosolekul teavitas eesistujariik Sloveenia delegatsioon kõnealuse dokumendiga tehtud töö tulemustest ja saavutatud edust, sealhulgas paketi „Eesmärk 55“ kontekstis. Nõukogu (ECOFIN) võttis 7. detsembril 2021 eesistujariigi eduaruande paketi „Eesmärk 55“ kohta, mida käsitleti majandus- ja rahandusküsimuste nõukogus, sealhulgas energia maksustamise direktiivi ettepaneku⁶ päevakorra A-punktina teadmiseks.
12. Maksuküsimuste kõrgetasemelise töörühma 6. jaanuari 2022. aasta koosolekul kinnitas eesistujariik Prantsusmaa oma pühendumust selle olulise eelnõu menetlemisele, et tagada üleminekuperioodi lõpus ühine arusaam eelnõu tehnilistest sätetest ning selle mõjust energiatoodete ja elektrienergia maksustamisele. Prantsusmaa eesistumise ajal peetud maksuküsimuste töörühma koosolekud toimusid 10. jaanuaril, 11. veebruaril, 10. märtsil, 8. aprillil, 2. mail ja 1. juunil 2022.
13. Analüüs hõlmas kogu ettepanekut ja töö jagati nelja teemarühma: 1) maksustatavate toodete kohaldamisala ja lähenemisviis energiasisaldusele, maksumäärade struktuur üleminekuperioodi lõpus, taastuvenergia; 2) madalaimad maksustamistasemed ja maksukategooriate sisu, maksumäärade struktuur 2023. aastal, üleminekuperioodid ja indekseerimine; 3) riigiabi ja transport; 4) tööstus, põllumajandus, kalandus ja kodumajapidamised. Töörühmas toimunud üksikasjaliku teabevahetuse alusel esitas eesistujariik Prantsusmaa delegatsioonidele kahe esimese teemarühma kohta osalised kompromisstekstid.

⁶ 14574/21.

14. Eesistujariik Prantsusmaa esitas töörühmale taustamärkused ja tehnilised märkused teemade kaupa. Need märkused edastati delegaatidele enne koosolekuid, et tutvustada sätete analüüsi, hõlbustada arutelusid ja koguda liikmesriikide seisukohti, mis olid aluseks kahe esimese teemarühma kompromisstekstide eelnõude koostamisele. Arvamuste vahetused võimaldasid delegatsioonidel paremini mõista ettepaneku sätteid ja seda, kuidas see praktikas toimib. Käegakatsutavaid edusamme on tehtud ka ettepanekus käsitletavate küsimuste mõistmisel, eelkõige mis puudutab maksustatavate toodete kohaldamisala, seotust horisontaalsete aktsiieeskirjadega (nõukogu 19. detsembri 2019. aasta direktiiv 2020/262), toodete maksukategooriate sisu ja selle ajakohastamist, energiasaldusel põhineva lähenemisviisi praktilisi tagajärgi eelkõige segatoodete maksustamisele, üleminekuperioodi ulatust ja miinimummäärade indekseerimist. Eesistujariik Prantsusmaa on püüdnud tagada suuremat kooskõla, eelkõige mõistete ja künniste osas, teiste energiaalaste direktiividega, eelkõige järgmiste praegu läbivaatamisel olevate direktiividega: 11. detsembri 2018. aasta direktiiv 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ja 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27, milles käsitletakse energiatõhusust. Komisjoni talitustega on täiendavalt arutatud ka seost direktiivi ja riigiabi eeskirjade vahel.
15. Energia maksustamise direktiivi ettepaneku üle seni peetud arutelude põhjal leiab eesistujariik Prantsusmaa, et kuigi energia maksustamise direktiivi ettepaneku eesmäärke ei ole vaidlustatud, peavad liikmesriigid oluliseks ELi konkurentsivõime säilitamist ja tulevase energia maksustamise direktiivi poolt kodumajapidamistele, teatavatele tegevusvaldkondadele ja majandusele tervikuna avalduva mõju analüüsimist.
16. Eesistujariik Prantsusmaa peab tervitatavaks liikmesriikide väljendatud huvi süvendada arutelu kõnealuse ettepaneku üle ning leiab, et ettepaneku keerukust arvestades on vaja täiendavaid tehnilisi arutelusid maksuküsimuste töörühmas, kuna delegatsioonid peavad töötama välja võimalikud kompromisslahendused paljudes küsimustes.

17. Selleks on kasulik edasi arendada järgmisi aspekte:

- a) maksukategooriate ja madalaimate maksustamistasemete piiritlemine, sealhulgas teatavatele toodetele (gaas ja LPG) erikorra kohaldamine;
- b) tootekategooriate uute klassifitseerimise eeskirjade ja sama tootekategooria sees „võrdse maksustamistaseme“ rakendamine, sealhulgas maanteetranspordis kaubanduslikul eesmärgil kasutatava gaasiõli maksumäärade diferentseerimise võimaluse kavandatud kaotamine;
- c) uute eeskirjade rakendamise ja erandite kaotamise kiirus lennundus- ja merendussektoris, sealhulgas kalanduses, ning nendes sektorites kohaldatavad miinimummäärad;
- d) segatoodete käsitlemine, eelkõige nende energiasisalduse mõõtmine;
- e) riigiabi eeskirjade (eelkõige praegu läbivaatamisel oleva üldise grupierandi määruse) ja tulevase energia maksustamise direktiivi vastastikune mõju;
- f) seosed paketi „Eesmärk 55“ teiste õigusaktidega, eelkõige taastuvenergia direktiiviga ja energiatõhususe direktiiviga, eeskätt energia maksustamise direktiivi kohaldamisalas olevate energiatoodete tuvastamiseks;
- g) uute toodete direktiivi kohaldamisalasse lisamise ulatus.

18. Eesistujariik Prantsusmaa märgib, et liikmesriigid on kindlalt otsustanud jätkata tööd komisjoni ettepaneku alusel. Praeguses etapis on aga veel liiga vara teha lõplikke märkusi võimaliku kompromisskõkkuleppe sisu kohta, pidades silmas nõukogu üldist lähenemisviisi kõnealuse seadusandliku ettepaneku suhtes.

19. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis oma arvamuse vastu 20. jaanuaril 2022⁷ ja Euroopa Regioonide Komitee 27. aprillil 2022.⁸ Euroopa Parlament ei ole veel oma arvamust esitanud.

⁷ 5615/22.

⁸ <https://webapi2016.COR.europa.eu/v1/documents/cor-2021-04801-00-00-ac-tra-et.docx/content>

III. KOKKUVÕTE

20. Sellega seoses palub eesistujariik Prantsusmaa nõukogul käesolev aruanne teadmiseks võtta, et tuginedes seni tehtud edusammudele minna kõnealuse õigusaktiga edasi.
-